

Mladi proti delitvam, te niso nepremostljive

Na razdeljenem Cipru Misli o tem, kako mladi živijo na razdeljenem otoku z razdeljenim glavnim mestom, sta z nami delila 17-letni Theofanis Sideris in 18-letna Seray Aysal

Mlada Ciprčana Seray živi na turškem delu otoka, Theofanis pa na grškem

NIKOZIJA Mesto je razcepljeno. Mejno črto v osrčju večkulturnega prostora strogo nadzorujejo vojaki. Ločnica med državama oddeljuje ljudi od njihovih domov, sorodnikov, znancev. To ni opis Gorice ali Berlina v času hladne vojne. To se danes dogaja v Nikoziji, prestolnici sredozemskega otoka Ciper.

Letos obeležujemo šestdeseto obletnico mirovne operacije Zdrženih narodov UNFICYP na Cipru. Otok, katerega ozemlje je razdeljeno na severni, turški, in južni, torej grški del, je bil več stoletij kraj sožitja. Spori med skupnostma so se vneli v času osamosvojitve leta 1960. Tri leta pozneje so Zdrženi narodi na otok poslali modre čelade, zato da bi poskrbele za stabilizacijo konflikta. Nato je leta 1973 prišlo do državnega udara, s katerim je vojaška hunta hotela republiko priključiti Grčiji. V odgovor je turška vojska zasedla severni del otoka.

Danes ga še vedno upravlja samooklicana Turška republika Severni Ciper, ki pa ni mednarodno priznana. Med njo in Republiko Ciper teče tako imenovana zelena črta, to je mejni pas pod nadzorom mirovne misije Zdrženih narodov.

Čeprav so politične napetosti na Cipru še vedno aktualne, mladi na obeh straneh meje dokazujejo, da razdalja med njimi ni nepremostljiva. Tako grški kot turški mladi Ciprčani se trudijo oblikovati prihodnost, v kateri prevladujejo di-

alog, sodelovanje in medsebojno razumevanje.

Želeli smo podrobneje spoznati, kako to stanje vpliva na življenje mladih, zato smo vzpostavili stik s 17-letnim grškim Ciprčanom Theofanisom Siderisom in 18-letno turško Ciprčanko Seray Aysal ter se z njima pogovorili.

Delitev včeraj in danes

Theofanis v intervjuju poudarja bolečino, ki so jo zaradi delitve občutili njegovi predniki. Morali so zapustiti svoje domove v severnem delu otoka, ki je zdaj pod turškim nadzorom. Izpostavlja, da so morali številni grški Ciprčani zapustiti rojstne kraje brez zagotovila, kdaj in ali se bodo lahko vrnil. Na njihovih domovih zdaj živijo turški Ciprčani, ki so se vselili po invaziji.

Po Theofanisovem mnenju je delitev Cipra skoraj izničila odnose med grškimi in turškimi Ciprčani, čeprav priznava, da se stanje počasi izboljšuje, zlasti s pomočjo projektov, kot so štipendije, ki jih financira Evropska unija.

Seray pa meni, da je bila tedanja razdelitev morda prava poteza za ohranjanje miru na otoku, čeprav upa, da bosta skupnosti v prihodnosti našli pot do zблиževanja. Čeprav grški Ciprčani globlje čutijo zgodovinsko bolečino in izgubo, so turški Ciprčani bolj pozorni na sodobne izzive, kot je na primer vprašanje državljanstva. Seray pravi: »Jaz ne morem dobiti ciprskega potnega lista, čeprav je to moja pravica.«

Sever in jug

Delitev Cipra vpliva na premikanje prebivalcev po otoku. Prečkanje meje je postalo za nekatere del vsakdana.

Seray pojasnjuje: »Veliko ljudi misli, da se nikoli ne srečujemo ali da ne komuniciramo, vendar mnogi turški Ciprčani delajo na južnem delu otoka in vsak dan prečkajo mejo. Tudi jaz grem na kavo, večerjo ali po nakupe na južno stran.«

Po drugi strani grški Ciprčan izpostavlja težave, ki jih prinašata politična in vojaška delitev: »Mislim, da otok ne bo nikoli svoboden, kot je nekoč bil, saj Turčija ne namerava odpoklicati vojske in se odreči okupiranim območjem severnega dela.«

To vpliva na življenje obeh skupnosti. Politične napetosti in omejitve gibanja še vedno niso izginile, čeprav si prebivalci prizadevajo, da bi vzpostavili temelje za sobivanje.

Različne verzije zgodovine, ki jih poučujejo na severu in jugu, ustvarjajo napačne predstave o »drugem«

Predsednika na različnih bregovih

Ciprski predsednik Nikos Hristodulides, ki opozarja, da je Turčija odgovorna za kršenje mednarodnega prava, je ob julijskem obeleževanju 50-letnice turške invazije in posledične razdelitve otoka, zatrdil, da je združitev Cipra edina prava pot naprej. Turški predsednik Recep Tayyip Erdogan pa meni, da ni več nobene koristi v nadaljevanju pogajanj pod vodstvom OZN o združitvi. »Prepričani smo, da na Cipru ni možna federalna rešitev,« je dejal. Vseeno pa je poudaril, da so se pripravljene pogajati ter doseči trajni mir in rešitev.

»Vsi smo Ciprčani«

Izziv je tudi izobraževalni sistem, ki omejuje sožitje med skupnostma. Seray kritično izpostavlja: »Mislim, da vsakdo, ki sodeluje pri mladinskih delavnica, ve, da prilagajajo šolske učbenike interesom obeh vlad.« Različne verzije zgodovine, ki jih poučujejo na severu in jugu otoka, pogosto ustvarjajo napačne predstave o »drugem«.

Theofanis pa pravi, da se morajo mladi dobro izobražiti in se s sosedi pogovarjati kot Ciprčani in ne kot Grki in ali Turki.

Oba intervjuvanca se strinjata, da bi moralo izobraževanje spodbujati bolj vključujoče razumevanje skupne zgodovine, ki presega delitve in spodbuja prepričanje, da sta obe skupnosti del istega naroda. To bi v prihodnosti lahko omogočilo obsežnejše sodelovanje.

Vloga mladih

Kako naprej? Mladim se zdita dialog in sodelovanje zelo pomembna, saj verjamejo, da je to edina pot za boljše prihodnost.

Theofanis je optimist: »Verjamem, da bodo v prihodnosti odnosi vedno boljši, saj opazam, da je mladina pripravljena sodelovati.« Čeprav je politično stanje zapleteno, mladi že danes aktivno sooblikujejo prihodnost Cipra. »Naša prihodnost se skriva v tem, da presegamo preteklost, se učimo na napakah in ustvarjamo nove poti za sobivanje,« zaključuje Seray.

Instagram

@direkt_pd
#bodidirekten

direkt_pd

Like, Comment, Share icons

il_presidente_meloni: Lepo prosim. Tu delamo za državo, za ljudstvo. Lepo bi bilo, da, kdor kritizira, raje molči.

italijanska.leвица: Ok! Ni problema!

dežela_emilija.romanja: Vsaj nekaj migrantov bi lahko zaposlili za pomoč.

capitan_matteosalveene: Vidim jih raje m***e!

stefanobonacceene: Matteo, ma takih rob ne morš miga rečt ...

il_presidente_meloni: Demo dej ... Sej bodo vsi takoj pozabili!

dežela_f.j.k.: Konec Barkovljanke 56, pripravljamo pa se že na 57. izvedbo!

republika_albanija: Naslednje leto lahko pridete do tu z barkami :)

Bodimo zmeraj direktni!

Trenutni sodelavci mladinske strani @Direkt: Svetlana Breclj, Julija Cante, Martina Cavotta, Nicolò Coretti, Nika Maria Costantin, Marco D'Errico, Malina Dolhar, Lapo Farolfi, Tadeja Gergolet, Sara Hlabian, Robert Kovic, Mateja Martini, Gaja Pelà, Francesco Petaccia, Veronica Piredda, Simon Simcic, Damir Terčon in Ivan Visintin. Pridruži se nam!

Razdeljeni Ciper z razdeljeno prestolnico

NIKOZIJA Ali ste vedeli, da je Ciper že 50 let razdeljen na dva dela? Leta 1974 je grška ciprska vlada poskusila otok priključiti Grčiji, odzvala pa se je Turčija in z vojaškim udarom na severnem delu ustanovila Turško republiko Severnega Cipra.

Ciper je *de facto* še danes razdeljen otok, vendar je njegovo celotno ozemlje del Evropske unije. Ima dva uradna jezika: grščino in turščino. Od leta 2003 lahko peš prestopimo mejo med južnim in severnim delom na dveh mejnih prehodih, ki se nahajata v zgodovinskem središču, znotraj mestnega obzidja Nikozije, glavnega mesta Cipra, ki je tudi razdeljeno na grški in turški del.